

Quickscan flora- en fauna
Dorpsstraat 1-5 Aarlanderveen

Nijverdal, 13 oktober 2017
Projectnummer 1777

Colofon

Titel	Quickscan flora- fauna Dorpsstraat 1-5 Aarlanderveen
Uitvoering	Otte Groen Advies
Opdrachtgever	Dhr. Bruijnes Dorpsstraat 1-5 2445 AJ Aarlanderveen 06-46324140 marco@marcobruijnes.nl
Projectnummer	1777
Datum	13 oktober 2017
Vrijgegeven door	M. Bruijnes
Status	Definitief

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Brilsweg 1a
7441 BV te Nijverdal
Tel: 06 - 511 77 946
mail: info@ottegroenadvies.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding en doelstelling.....	4
1.1.1 Uitgangspunten	4
1.2. Methodiek.....	4
1.2.1. Wat is een quickscan	4
1.2.2. Uitvoer onderzoek.....	5
2. Wet- en regelgeving	6
2.1 Wet natuurbescherming	6
3. Gebiedsomschrijving	7
3.1. Huidig gebruik planlocatie en omgeving	7
3.2. Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen	10
3.3. Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	10
4. Beschermde soorten.....	13
4.1. Natuurgebieden	13
4.2. Flora	13
4.3. Fauna	13
4.3.1. Zoogdieren	13
4.3.2. Vleermuizen	13
4.3.3. Vogels	14
4.3.4. Amfibieën	16
4.3.5. Reptielen	17
4.3.6. Vissen	17
4.3.7. Ongewervelden	17
5. Conclusies	18
5.1. Beschermde gebieden	18
5.2. Beschermde soorten.....	18
5.3. Aanbevelingen.....	18
6. Geldigheid	20
7. Bronnen	21
Bijlage	23

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doelstelling

De heer en mevrouw Bruijnes zijn voornemens een nieuwe woning te bouwen op het perceel gelegen aan de Dorpsstraat 1-5 te Aarlanderveen liggend in de gemeente Alpen aan den Rijn. Alvorens met de werkzaamheden kan worden gestart, moet de bestaande schuur worden geamoveerd.

1.1.1 Uitgangspunten

Uitgangspunt voor deze rapportage is de inkomende e- mail van de heer M. Bruijnes op 1 september 2017 met als onderwerp aanpassen quickscan 1662. Op 4 september is door Otte groenadvies per mail een prijsopgave gedaan. Op 5 september 2017 is deze door de heer Bruijnes geaccordeerd.

1.2. Methodiek

Om optimaal om te gaan met het zorgvuldigheidsprincipe uit de Wet natuurbescherming heeft de eigenaar besloten om een onderzoek te laten verrichten, alvorens de werkzaamheden uit te voeren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkelingen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. De rapportage kan dienst doen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming.

In dit rapport worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd en getoetst aan de natuurwetgeving en –beleid.

1.2.1. Wat is een quickscan

De quickscan flora en fauna is een oriënterend onderzoek. Hierin wordt de geplande ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving. Door middel van een veldbezoek en bureauonderzoek wordt beoordeeld welke natuurwaarden verwacht worden in het plangebied en wordt gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook wordt gekeken of de plannen mogelijk een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde Natuurmonumenten. Indien beschermde soorten voorkomen, kan een vervolgonderzoek noodzakelijk zijn. Tegelijkertijd dient te worden onderzocht of er gebruik kan worden gemaakt van gedragscodes en worden mogelijkheden tot ontheffing verkend.

Een quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft, kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek.

1.2.2. Uitvoer onderzoek

Op 19 september 2017 is een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijk aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en de indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). De weersomstandigheden waren Licht bewolkt, droog, 16C.

Tijdens het onderzoek waar dit rapport is voortgekomen is niet alleen gelet op flora en fauna binnen de contouren van het plangebied, maar ook op beschermde flora en fauna in de nabije omgeving. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen in het plangebied.

2. Wet- en regelgeving

2.1 Wet natuurbescherming

De Wnb regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren (voorheen Flora- en faunawet) (naast de bescherming van gebieden). In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en hollen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Wet natuurbescherming. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing. Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Deze ontheffing wordt slechts verleend indien:

- Er geen bevredigend alternatief is;
- Er sprake is van een wettelijk belang;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Zie Bijlage voor het Wettelijk kader van de soortbescherming in de Wnb.

De Wnb beschermt ook een aantal planten en vissen die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren. Hiermee is rekening gehouden in onderliggende natuurtoets, zie verder in paragraaf 4.1 aanwezigheid beschermde soorten.

3. Gebiedsomschrijving

3.1. Huidig gebruik planlocatie en omgeving

De planlocatie is gelegen binnen de bebouwde kom van Aarlanderveen liggend in de gemeente Alphen aan den Rijn. Aarlanderveen is gelegen in een polderlandschap, het zogeheten laagveengebied. In de omgeving liggen de polders Hoef- en Schoutenpolder, polder Nieuwkoop en Drooggemaakte Polder a/d Westzijde te Aarlanderveen. Het plangebied maakt onderdeel uit van de lintbebouwing langs de Dorpsstraat.

Aan de voorzijde van het perceel ligt een watergang, rondom de overige zijden van het perceel liggen waterafvoerslootjes. De erfgrans aan de achterzijde van het perceel is herkenbaar aan een aanwezige greppel waarlangs beschoeiing is aangebracht. Op het onderzochte perceel staan een schuur, bomen en struiken langs de randen. Aan de voorzijde van de schuur is een grindpad aanwezig, het gehele perceel bestaat uit een graszode dat regulier wordt onderhouden. Op de onderstaande kaarten wordt de omgeving en de onderzochte locatie weergegeven.

Afbeelding 1. Plangebied: groen

Afbeelding 2. Plangebied: groen, te amoveren schuur: rood

Foto's impressie plangebied

Te amoveren schuur

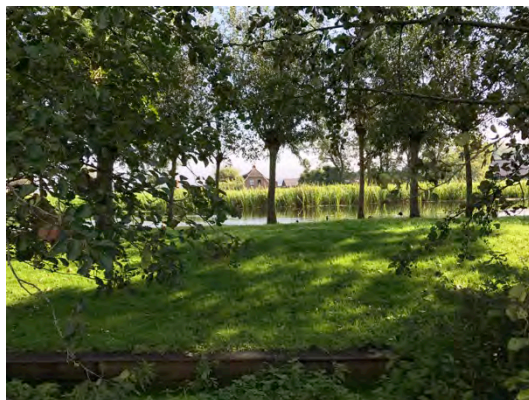
Begane grond en bovenverdieping van de schuur

Overzichtsfoto's tuin

Erfgrens voorzijde perceel

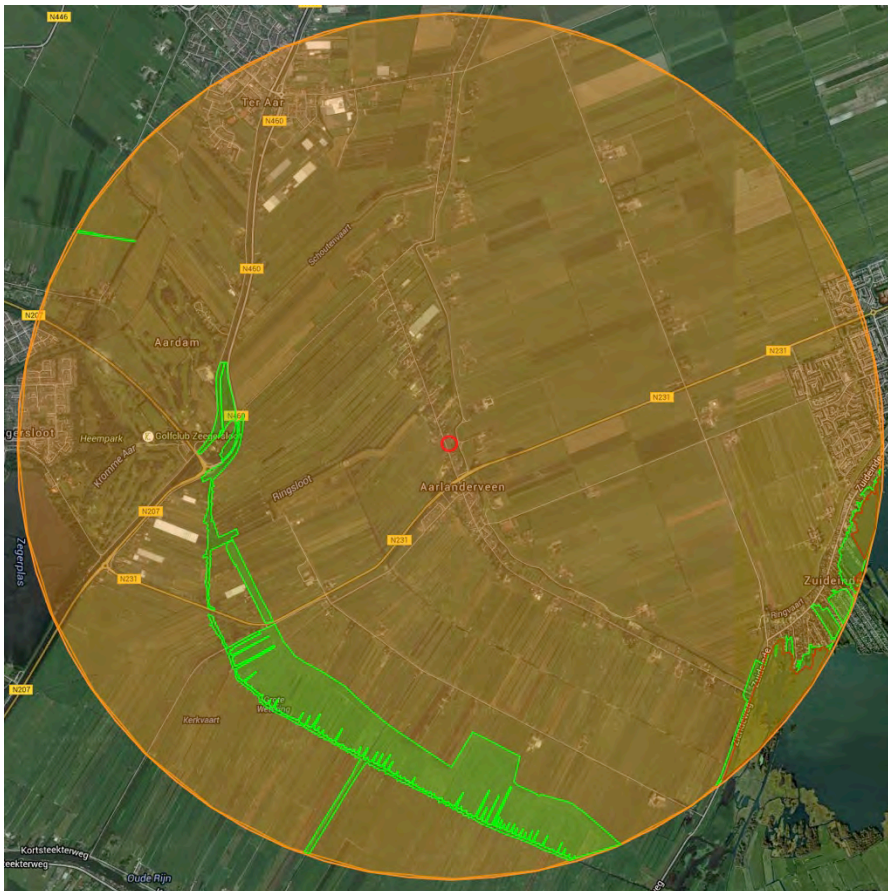
Erfgrens achterzijde van het perceel met beschoeiing

3.2. Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen

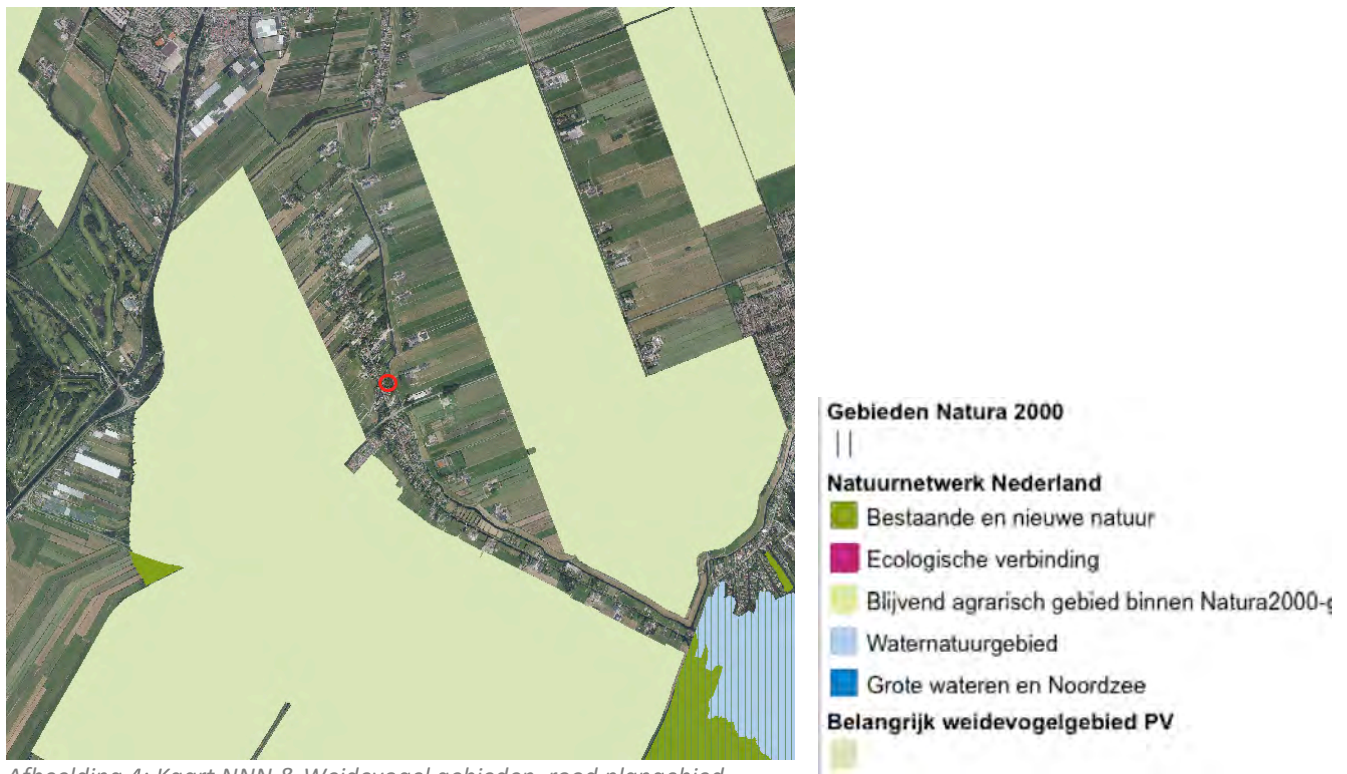
Met de voorgenomen ontwikkelingen wordt de bestaande schuur geamoveerd, op dezelfde locatie wordt een nieuwe woning gerealiseerd. Het achterliggende perceel wordt ingericht als tuin. Voor deze ontwikkeling worden geen bomen gekapt en geen sloten gedempt. De uitvoering van het plan is gepland na vergunningverlening.

3.3. Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Op de onderstaande afbeelding wordt weergegeven welke natuurgebieden binnen een straal van 3 km, gezien vanaf het plangebied, aanwezig zijn. De Natura 2000-gebieden zijn Europees beschermd. De beschermde Natuurmonumenten, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zijn vastgelegd in provinciaal beleid. De locatie waar het onderzoek heeft plaatsgevonden is met de kleur rood omcirkeld.

Afbeelding 3: Rood: plangebied, Oranje: Nationaal Landschap Groene Hart (gehele cirkel), Rood: Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck, Groen: NNN

Afbeelding 4: Kaart NNN & Weidevogel gebieden, rood plangebied

De planlocatie ligt binnen het Nationaal Landschap Groene Hart en buiten het beschermde gebied Natura 2000 Nieuwkoopse plassen & Haeck (zie afbeelding 3) en de NNN (Natuurnetwerk Nederland) (zie afbeelding 4). In de omgeving liggen de door de provincie aangewezen belangrijke weidevogelgebieden (zie afbeelding 4).

Natura 2000

De voorgenomen ontwikkeling vindt plaats op grote afstand van het Natura 2000 gebied. Er zal geen areaal verlies optreden. In de aanlegfase zal een minimale toename van de stikstofuitstoot door werkzaamheden optreden (o.a. door sloop- en bouwwerkzaamheden). Echter door de grote afstand ten opzichte van de ligging van het Natura 2000 gebied zijn negatieve effecten door stikstofdepositie niet te verwachten.

Vanuit de voorgenomen ontwikkeling is geen verontreiniging te verwachten. Negatieve verontreinigende effecten kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.

NNN

Uitgangspunt voor de NNN is dat geen nettoverlies aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang mag plaatsvinden. Op basis van deze drie aspecten en in relatie met de grote afstand van de planlocatie tot de NNN, kunnen negatieve effecten op voorhand worden uitgesloten.

Weidevogelgebied

Met betrekking tot het weidevogelgebied en beschermde landschapselementen geldt dat de planlocatie niet is gelegen in het beschermde gebied. Er vinden geen wijzigingen plaats m.b.t. de bomenrij zowel aan de voor- als aan de achterzijde van de planlocatie. Opgaand groen en bebouwing komt niet dicht bij het weidevogelgebied te liggen. Negatieve effecten zijn niet te verwachten naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkeling.

Lokaal

In de aanlegfase kunnen werkzaamheden met machines leiden tot een tijdelijke geluids- en optische verstoring. Dit kan leiden tot enige tijdelijke negatieve effecten op aanwezige fauna. De tijdelijke verstoring in de aanlegfase is van korte duur en zal naar alle verwachting niet leiden tot negatieve effecten, daar de soorten voldoende alternatieven hebben om te foerageren in de omgeving. Significante negatieve effecten zijn daarmee op voorhand uit te sluiten.

De voorgenomen ontwikkelingen en bijbehorende werkzaamheden zijn van relatief kleinschalig karakter en op dusdanige afstand van beschermde gebieden dat negatieve effecten (externe werking) kunnen worden uitgesloten.

4. Beschermde soorten

4.1. Natuurgebieden

De voorgenomen ontwikkeling en bijbehorende werkzaamheden zijn van relatief kleinschalig karakter en op dusdanige afstand van beschermde gebieden dat negatieve effecten (externe werking) kunnen worden uitgesloten.

4.2. Flora

Het perceel bestaat uit een goed onderhouden gazon. Langs de randen en de achterzijde van het perceel staan diverse bomen en struiken. In de struiklaag staan jonge zwarte els, gewone vlier en rhododendron. Voor de schuur staan leilindes, achter de schuur staat een meerstammige ruwe berk.

Beschermde houtopstanden

Uit bureau onderzoek is gebleken dat gemeente Alphen aan den Rijn voor kern Aarlanderveen op 14 juni 2014 een beschermingswaardige bomenlijst heeft vastgesteld. De 5 leilindes aan de voorzijde van het terrein zijn hierin opgenomen. Dit betekent dat deze bomen niet zonder vergunning gekapt mogen worden.

Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde of bedreigde plantensoorten of resten hiervan op het plangebied aangetroffen. Tijdens- en na de ontwikkeling blijven de bomen behouden. De nieuw te bouwen woning wordt gerealiseerd op de huidige locatie van de te amoveren schuur. De bomen blijven te allen tijde ongemoeid. Op grond van de aangetroffen aanwezige soorten en het grondgebruik, al dan niet rondom het plangebied, zijn het voorkomen van strikter beschermde plantensoorten derhalve uit te sluiten.

4.3. Fauna

4.3.1. Zoogdieren

Er zijn geen zoogdieren in het plangebied waargenomen. Mogelijk maken soorten als mol, haas, bruine rat, veldmuis, huismuis en huisspitsmuis gebruik van het perceel. De stuik- en boomlaag langs de oevers zijn geschikt voor soorten als rode eekhoorn.

De soorten mol, bruine rat, en huismuis zijn niet beschermd in de Wet natuurbescherming, voor deze soorten geldt de algemene zorgplicht. Huisspitsmuis, egel, konijn en haas zijn opgenomen in de lijst nationaal beschermde soorten, Wet natuurbescherming. In het kader van de ruimtelijke inrichting geeft de provincie Zuid-Holland vrijstelling voor deze soorten. Eveneens zijn voor deze soorten de algemene zorgplicht onverminderd van toepassing.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt en tijdelijk verlies van leefgebied van de bovengenoemde zoogdieren. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende alternatief leefgebied aanwezig blijft. Wel geldt de algemene zorgplicht ten aanzien van deze soorten.

Soorten als eekhoorn zijn beschermd in de lijst Nationaal beschermde soorten. Mogelijk gebruikt de eekhoorn het plangebied als foerageergebied. In de toekomst blijft het plangebied geschikt als foerageergebied. Tevens is er ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de nabije omgeving. Negatieve effecten op eekhoorn worden niet verwacht.

Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

4.3.2. Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quickscan. Wel is de potentie onderzocht van het terrein voor vleermuizen en is gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen.

Er is onderzocht welke soorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn aan de hand van het landschap, de omgeving en gekend verspreidingsbeeld. Daarna is onderzocht welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen. Als richtlijn is hiervoor is de checklist van het huidig geldende vleermuisprotocol (2017) aangehouden. Het gaat om voor vleermuis van belang zijnde objecten die door de beoogde activiteit of plan, in relevante mate worden aangetast. Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als ze essentieel zijn voor het goede voortbestaan van de soort ter plaatse.

De schuur is opgebouwd uit planken. Op het dak liggen dakpannen. Het dak is aan de binnenkant afgetimmerd met houten planken. De houten planken zijn aan de bovenzijde met plastic zijn afgedekt. Op het dak zijn meerdere dakpannen door de tijd verdwenen. De ruimte tussen de dakpannen en de met plastic afgedekte plankenaftimmering zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plastic is glad, waardoor er weinig tot geen mogelijkheden voor houvast aanwezig zijn. Daarnaast zorgt het plastic voor een snelle opwarming, waardoor de ruimte te warm wordt als verblijfplaats. De windveren en de nok aan de achterzijde van de schuur is strak afgetimmerd en biedt geen openingen die in potentie geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Aan de voorzijde van de schuur bevinden zich onder de windveren grote openingen. De openingen zijn dermate groot waardoor de weersomstandigheden, tocht/wind, grote invloed hebben op het microklimaat, zeker gezien het feit dat deze gericht staat richting de zuidwestelijke kant, de windrichting die in Nederland het meeste voorkomt. Daarnaast is de schuur, met name de voorgevel, enkele plekken onder het dak en zijkant schuur zeer toegankelijk voor predatoren. In- en om de schuur zijn geen sporen, in de vorm van uitwerpselen en van gebruik, aangetroffen. Zowel de binnen- als aan de buitenzijde van de schuur hangen vol met bewoonde spinnenwebben.

Voorzijde schuur

nok achterzijde schuur

Zijkant schuur

Hoogstwaarschijnlijk wordt op het terrein gefoerageerd door vleermuizen. De bebouwing met de aanwezige beplanting kan een schakel zijn in vliegroutes. De amovatie zal naar verwachting geen invloed hebben op een mogelijk vliegroute, deze kan worden opgevangen door de omgeving. Het plan heeft op dergelijke functies nauwelijks tot geen invloed.

In combinatie met vakliteratuur en van bovenstaande feiten kan vanuit expert judgement*/** worden geconcludeerd dat de schuur op het moment van het onderzoek niet gebruikt wordt en niet geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen effecten verwacht op vleermuizen die foerageren en/of een vliegroute hebben. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied. De (mogelijke) vliegroute van vleermuizen blijft behouden, wel dient rekening gehouden te worden met verlichting.

**De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen in het algemeen. Het bevoegd gezag verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis moeten zijn opgedaan doordat de deskundige:*

- o *op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of*
- o op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of*
- o als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of*
- o *zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, Sovon, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.*

**** De veldinventarisatie is uitgevoerd door Ing. P. Otte, zij is afgestudeerd HBO, Bos en Natuurbeheer. Daarnaast zet zij zich al 14 jaar actief in bij de Natuurvereniging Natuur en Milieu De Vechtstreek, zoogdierenwerkgroep/ vleermuisinventarisaties.**

4.3.3. Vogels

De schuur kan een functie hebben als nest- en verblijfplaats voor vogels. Tijdens het veldonderzoek op 14 mei 2016 is een nest van spreeuwen aangetroffen, tijdens het veldbezoek op 19 september 2017 is deze soort niet aangetroffen. De struiklaag en de bomen op het perceel zijn geschikt als nest- en verblijfplaats voor veel voorkomende soorten vogels.

Uilen

Op beide onderzoeksmomenten is de schuur gecontroleerd op aanwezigheid van soorten en/of sporen van uilen (kerkuil/steenuil) zoals uilenbraakballen en krijtstrepen. Tijdens beide onderzoeksmomenten zijn geen sporen en/of aanwezigheidsindicatoren aangetroffen.

Gierzwaluw

In potentie is de opening aan de voorzijde van de schuur, de locatie van het spreeuwnest, geschikt als nestplaats voor gierzwaluwen. Echter heeft de gierzwaluw een vrije uitvliegroute van minimaal 3 meter onder de uitvliegopening van het nest en minimaal 1 meter breed nodig, omdat ze niet direct vanuit het nest kunnen opstijgen en zich daarom eerst naar beneden laten vallen. Daarnaast mogen er geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. aanwezig zijn. Op de locatie van de potentiële verblijfplaats wordt de vrije uitvliegroute gehinderd door een rij beschermingswaardige leilindes. Het dak biedt geen geschikte nestplaats, aangezien hier gebrek is aan vrije uitval mogelijkheden. De achterzijde van de schuur is geheel afgetimmerd met windveren, hier zijn geen openingen aanwezig.

Huismus

Het dak is niet geschikt als nest- en verblijfplaats voor huismussen. Enkel de locatie van het spreeuwnest biedt mogelijk potentie als nestplaats voor deze soort. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking zoals groenblijvende struiken en klimplanten, plekken voor stofbaden en drinkwater. Met name het ontbreken van voldoende dekking en zandige plekken die geschikt zijn voor het nemen van stofbaden, maken de locatie ongeschikt voor deze soort. Tevens is zijn tijdens beide onderzoeksmomenten geen huismussen gezien en gehoord.

Vogels benutten het gebied als foerageergebied en mogelijk nestgelegenheid. De schuur zal verdwijnen. Echter is in de directe omgeving in ruime mate gelijksoortig foerageer- en broedgebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels door verlies van broed- en foerageergebied zijn derhalve te verwaarlozen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet Natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren is niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen* moeten plaatsvinden.

Wet natuurbescherming spreekt over de wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort niet over jaarrond beschermde nesten.

**In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.*

4.3.4. Amfibieën

Alle soorten amfibieën en reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. De ontwikkelingslocatie, het perceel met een schuur, ligt in een waterrijk gebied. De vloer in de schuur is betegeld. De tegels liggen direct op de grond. Er is geen kruipruimte aanwezig. Om het perceel liggen waterafvoersloten en watergangen.

Het terrein, met name de watergangen en de oevers met opgaande beplanting is geschikt voor soorten amfibieën als gewone pad, bruine kikker, bastaard kikker, meerkikker en kleine watersalamander. Gewone pad, bruine kikker, bastaard kikker, meerkikker en kleine watersalamander zijn opgenomen in de lijst nationaal beschermde soorten, Wet natuurbescherming. In het kader van de ruimtelijke inrichting geeft de provincie Zuid-Holland vrijstelling voor deze soorten. Voor deze soorten is de algemene zorgplicht van toepassing.

In de omgeving komt de Europees beschermde: rugstreeppad voor en is mogelijk geschikt voor heikikker. De habitat van de rugstreeppad bestaat uit beschaduwde, laag begroeide tot volledig onbegroeide, vaak min of meer geaccidenteerde terreinen met daarin plekken waarin een extreem microklimaat zowel qua temperatuur als vochtigheid en ondiepe wateren die snel kunnen opwarmen. Ten tijde van het onderzoek was het terrein ongeschikt voor deze soort. De landhabitat van de heikikker bestaat onder andere uit venige gronden, dichte vegetaties en kruidenrijk vochtige graslanden. De aanwezige grazige vegetatie op het perceel is kruidenarm. De waterhabitat bestaat uit ondiep zon beschenen water, bij voorkeur in slootjes en kleine wateren. De watergang aan de voorzijde van het perceel is ongeschikt voor deze soort. De waterafvoersloten langs de zij- en achter kant van het perceel staan opgaande struiken en bomen, hierdoor ligt deze grotendeels van de dag in de schaduw. Het perceel en de watergangen bieden geen geschikt habitat voor deze soort.

Negatieve effecten op amfibieën zijn derhalve uit te sluiten. Wel moet tijdens de amovatie en de bouw van de woningen worden voorkomen dat de Europees beschermde soort rugstreeppad zich op het perceel vestigt.

4.3.5. Reptielen

Het plangebied biedt voor geen van de in Nederland voorkomende reptielen een geschikt biotoop en verspreiding niet verwacht binnen het plangebied. Een ontheffing of nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

4.3.6. Vissen

Rondom het perceel is open water aanwezig. De werkzaamheden beperken zich tot de schuur. De watergangen blijven ongemoeid. Op grond hiervan is een belang voor vissen in het algemeen en beschermde soorten in het bijzonder niet te verwachten.

4.3.7. Ongewervelden

Het perceel en de schuur vertegenwoordigen geen belang voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen. De randen langs de watergangen bieden mogelijk wel een belang voor deze soort. De watergangen en de randen blijven tijdens de werkzaamheden ongemoeid. Een negatief effect op beschermde soorten uit de groep ongewervelden is uitgesloten.

5. Conclusies

5.1. Beschermde gebieden

- De voorgenomen ontwikkelingen en bijbehorende werkzaamheden zijn van relatief kleinschalig karakter en op dusdanige afstand van beschermde gebieden dat negatieve effecten (externe werking) kunnen worden uitgesloten.

5.2. Beschermde soorten

Algemene conclusie

- Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde of bedreigde plantensoorten of resten hiervan op het plangebied aangetroffen, het voorkomen van strikter beschermde plantensoorten zijn derhalve uit te sluiten.
- De leilindes staande aan de voorzijde van het perceel zijn door de gemeente Alphen aan den Rijn opgenomen in de beschermingswaardige bomenlijst voor kern Aarlanderveen. Dit houdt in dat deze bomen niet zonder vergunning gekapt mogen worden. Bomen blijven tijdens de ontwikkeling ongemoeid.
- De soorten mol, bruine rat, en huismuis zijn niet beschermd in de Wet natuurbescherming, voor deze soort geldt de algemene zorgplicht;
- Huisspitsmuis, egel, konijn en haas zijn opgenomen in de lijst nationaal beschermde soorten, Wet natuurbescherming. In het kader van de ruimtelijke inrichting geeft de provincie Zuid-Holland vrijstelling voor deze soorten. Eveneens zijn voor deze soorten de algemene zorgplicht onverminderd van toepassing;
- Soorten als eekhoorn zijn beschermd in de lijst Nationaal beschermde soorten. Mogelijk gebruikt de eekhoorn het plangebied als foerageergebied. In de toekomst blijft het plangebied geschikt als foerageergebied. Tevens is er ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de nabije omgeving. Negatieve effecten op eekhoorn worden niet verwacht;
- Wat betreft vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is gebleken vanuit literatuurstudie en expert judgement dat de schuur niet geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen;
- Het perceel en de oevers zijn geschikt voor soorten amfibieën als gewone pad, bruine kikker, bastaard kikker, meerkikker en kleine watersalamander. Gewone pad, bruine kikker, bastaard kikker, meerkikker en kleine watersalamander zijn opgenomen in de lijst nationaal beschermde soorten, Wet natuurbescherming. In het kader van de ruimtelijke inrichting geeft de provincie Zuid-Holland vrijstelling voor deze soorten. Voor deze soorten is de algemene zorgplicht van toepassing;
- De planlocatie is ten tijde van het onderzoek niet geschikt als potentiële voortplanting- en verblijfplaats voor amfibieën de Europees beschermde soort rugstreeppad, deze soort komt wel in de directe omgeving voor. Tijdens de amovatie en de bouw van de woningen moet worden voorkomen dat de rugstreeppad zich op de percelen vestigt.
- Goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet, ruimtelijke ontwikkeling van de vereniging stadswerk kan (nog) niet worden toegepast op vleermuizen, dit omdat de basis hiervoor nog de flora- en faunawet geldt, de gedragscode is nog niet aangepast op de nieuwe Wet natuurbescherming.

5.3. Aanbevelingen

Algemeen:

- Zorg dat de werkzaamheden binnen het plangebied plaatsvinden. Mocht er tijdens de uitvoer van het werk onverhoopt bijzonderheden worden aangetroffen, raadpleeg een inzake deskundige;
- Om schade aan broedsels te voorkomen dient buiten het broedseizoen te worden gewerkt. De piek van het broedseizoen ligt in de periode half maart-half juli, maar eerdere en latere broedgevallen komen voor. Het is mogelijk om tijdens het broedseizoen te werken wanneer maatregelen zijn genomen om broedgevallen te voorkomen of wanneer een inspectie uitwijst dat geen broedsels aanwezig zijn;

Voorkom vestiging beschermde soorten:

- Rugstreeppad: Zorg dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden de planlocatie ongeschikt blijft, voorkom vestiging van deze soort. Door de grondwerkzaamheden kan een biotoop ontstaan die aantrekkelijk is voor de rugstreeppad. Als de rugstreeppad zich vestigt, moeten de werkzaamheden alsnog stil gelegd worden. Het is dan ook beter de vestiging van rugstreeppadden te voorkomen. Dit kan door het plangebied (voorafgaand aan het uitvoeren van mogelijke grondwerkzaamheden) volledig af te schermen met antiworteldoek. Het antiworteldoek dient een hoogte van 40/50 cm te hebben en dient 5 cm in de grond te worden geplaatst. Bovendien wordt aanbevolen de werkzaamheden op elkaar te laten aansluiten, zodat exemplaren van de rugstreeppad geen kans krijgen zich te vestigen in het gebied. Dit dient niet in het najaar of de winter te gebeuren, maar in het late voorjaar en de zomer, omdat de padden op zoek zijn naar winterverblijfplaatsen in de grond.
- Oeverwaluw: Bij graafwerkzaamheden en/of tijdelijke opslag van grond kan voorkomen worden dat soorten als de oeverwaluw gaan nestelen in de taluds door deze niet steiler te maken dan 1:3;
- Mochten ondanks deze voorzorgsmaatregelen onverhoopt toch beschermde dieren zich in het gebied vestigen, dienen de werkzaamheden worden stilgelegd na gelang de nesten vrijwillig zijn verlaten.

6. Geldigheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag provincie Zuid-Holland hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: Onderzoeksgegevens hebben een beperkte geldigheidstermijn. Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheidstermijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de wet natuurbescherming is deze periode 5 jaar.

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

7. Bronnen

Boeken

C.M. Creemers, J.C.W. van Delft, Nederlandse fauna deel 9. De amfibieën en reptielen van Nederland (RAVON)

Dietz, C., von Helversen, O. Nill D. (2011) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika (*eerste druk*), Utrecht: Uitgeverij Trion Natuur

Meijden, R. van der, Heukels *Flora van Nederland*, Wolters-Noordhoff, 1996

Weeda, E.J. et al., *Nederlandse Oecologische Flora*, KNNV, Leiden, 1999

Internet

Alterra

Onderzoeksinstituut

Alterra draagt door deskundig en onafhankelijk onderzoek bij aan het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige en duurzame groene leefomgeving.

Geraadpleegd op 28 september 2017

<http://www.synbiosys.alterra.nl>

Bij12

BIJ12 is de uitvoeringsorganisatie voor de samenwerkende provincies en werkt behalve voor provincies ook voor het rijk en andere ketenpartners

Geraadpleegd op 28 september 2017

<https://www.bij12.nl>

Kadviewer

Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.

Geraadpleegd op 28 september 2017

<http://kadviewer.kademo.nl>

Netwerk Groene Bureaus

Het Netwerk Groene Bureaus is een brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Gespecialiseerd in ecologische advisering op het gebied van inrichting, beheer en beleid

Vleermuisprotocol 2017

Geraadpleegd op 28 september 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl>

Provincie Zuid-Holland

Informatie m.b.t. Wet natuurbescherming, beschermde soorten en gebieden

Geraadpleegd op 28 september 2017

<https://www.zuid-holland.nl>

RAVON

RAVON is een onderzoeks- en kennisorganisatie voor amfibieën, reptielen en vissen

Geraadpleegd op 28 september 2017

<http://www.ravon.nl>

Telmee

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland
Geraadpleegd op 28 september 2017
<http://www.telmee.nl>

Waarnemingen

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland
Geraadpleegd op 28 september 2017
<http://www.waarneming.nl>

Bijlage

WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING – SOORTBESCHERMING

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van het onderdeel soortbescherming gegeven, wat relevant is voor onderliggende toetsing.

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1) en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:
- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten op genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2- 4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waar aan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor Vogelrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor Habitatrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de Andere soorten, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

6. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
7. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
8. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
9. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
10. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
11. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer; 1
2. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
13. in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek gevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvbg) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvbg wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning.

Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.